

A felújított Egyetemi Lóklinika

1. ÁBRA. SÓTONYI PÉTER rektor úr beszédet mond a klinika felújításának avatásakor
Háttérben az új karámok láthatók

2018 május 31-én átadásra került az Állatorvostudományi Egyetem Lógyógyászati Tanszékének felújított klinikai részlege. SÓTONYI PÉTER rektor úr és BOHÁTKA GERGELY kancellár úr avatta fel hivatalos keretek között az új részleget az Egyetemünkön Üllő Dóra majorban először megrendezett, de hagyományteremtő rendezvénynek szánt Állatorvosi Fogathajtó- és Főzőverseny bevezető eseményeként (1. ábra).

Az Állatorvostudományi Egyetem Nagyállatklinikáját zöldberuházásként kezdték el építeni a '90-es években. FRENÝÓ LÁSZLÓ, az Állatorvostudományi Egyetem akkori rektora MAKOVECZ IMRÉT, Kossuth- és Ibl Miklós-díjas építészrt kérte fel a tervezésre. Az akkori vezetés közel nyolc éves küzdelmes munkájának eredményeként végül 2001 szeptemberében került átadásra az akkori Nagyállatklinika. A beruházás 1,48 milliárd Ft-ba került, amelyből 1,23 milliárd Ft volt az állami támogatás.

2001 szeptemberétől 2013 szeptemberéig SZENCI OTTÓ prof. vezetése alatt, mint az Egyetem Nagyállatklinikája üzemelt. 2013 szeptemberétől a nemzetközi, több évtizedes jól bevált trendnek megfelelően a Nagyállatklinika különvált Lógyógyászati és Haszonállat-gyógyászati Tanszékekre.

Harminc évvel ezelőtt nem fogalmazódott meg az igény, és így nem is

épült meg a klinika több állatot is befogadni képes izolációs szárnya. A fából épített boxok szakszerű tisztítása és fertőtlenítése szintén olyan kívánalom volt, aminek sajnos nem tudtak megfelelni a 20 évvel ezelőtt épített, állított téglájú alappal és fából épített oldalfalakkal bíró korábbi boxok.

Külön reflektorfénybe került az elkülönítési lehetőségek igen korlátozott volta miatt a klinika, mikor 2015 márciusában egy fertőző kevésvérűségben szenvedő, igen rossz állapotban lévő lovat küldtek be Üllőre, amely a megfelelő izolációs lehetőség hiányában további négy másik lovat is megfertőzött egy elindult orrvérzés és ennek következtében a légtérbe porlasztott vírus miatt.

A mostani felújítás közel 200 millió Ft-ba került, amihez a NÉBIH a klinikán megsemmisítésre kerülő fertőzött boxok és eszközök állami kártalanításaként 35 millió Ft-tal járult hozzá. A beruházás maradék 82,5%-át az Egyetem vezetése saját költségvetéséből fedezte.

A felújítás során az alábbi beruházások valósultak meg:

1. Négy izolációs box készült el, amelyből kettő HEPA-szűrős (2. ábra). A Magyarországon, de Közép-Európában is egyedülálló, HEPA- (high efficiency particulate absorbance) ellátva szűrős izolációs boxok alkalmasak a levegő útján terjedő bakteriális, vírusos ill. gombák okozta különböző fertőzések terjedésének megakadályozására.

2. ÁBRA. Izolációs box daruval és HEPA-szűrővel
Minden izolációs boxhoz külön villa, lapát és seprű tartozik.

3. ÁBRA. A felújított istállóban minden box külön világítással és vízórával van ellátva mosható fertőtleníthető falakkal

lyozására is (gondoljunk csak pl. egy herpeszvírusos vetéléses, vagy a véres aeroszollal fertőzni képes fertőző kevésvérűséges esetekre). Két ilyen új angolbox készült, továbbá másik két, teljes izolációt biztosító angolbox, elsősorban kontakt úton történő fertőzések megakadályozására, amely a leggyakoribb továbbviteli módja a legtöbb fertőzésnek. Mind a négy boxhoz külön két-két beléptető helyiség biztosítja a teljes elkülönítést és a fertőzés továbbvitelének megakadályozását. A teljes elkülönítést igénylő lovak esetében a boxba való belépéskor minden esetben maszk, sapka, egyszer használatos védő kezestámas és kesztyű használata kötelező.

2. Huszonöt fertőtleníthető új box horganyzott acélból (3. ábra), a BolyokBox Kft. kivitelezésében elhúzható ajtókkal, külön-külön vízórával felszerelve, mai modern elrendezésben, folyosóról tölthető kifordítható etetővel, boxonként külön megvilágítással. Nagyon reméljük, hogy az elkövetkező években az ortopéd istállónk teljes felújítása is megvalósul, így a mai állás szerinti 30 felújított után összesen 42 felújított box áll majd a betegeink rendelkezésére.

3. Kijelölt parkolóhely a lószállítók számára külön épített lómérleggel (4. ábra) ellátott bejáróval a lovak számára. A főépület előtt található négy, egyenként 24 parkolóhelyet biztosító parkoló közül a legelső parkoló került átalakításra a lószállítók számára. Innen egyenesen a parkolóból tudják lovaikat bevezetni a klinikára a kiépített új lóbejáró úton. Az épületbe való belépéskor egy padlóba épített lómérleggen átsétálva rögzítésre kerül a súlyuk stb.

4. ÁBRA. A talajba épített lómérleg, amin minden ló a bejövetelekor lemérésre kerül

A kép alsó felében a parkolóból kiépített bejáró látható

4. Két új felfüggesztő háló (5. ábra), amely két új daruval felszerelt boxban is használható. Ebből az egyik az ún. „tétanuszos box”, amely alkalmas pl. idegrendszert mutató betegek esetében az állva

5. ÁBRA. Speciális, lovak számára kifejlesztett háló

A felállás könnyítése mellett az állva maradást segíti különböző betegségek során. Jelenleg a klinikán három ilyen beüzemelt box van, ahol erre a felfüggesztésre lehetőség van ortopédiai és neurológiai betegek részére

maradást elősegíteni, ill. egy másik felfüggesztő box csonttörésben szenvedő, ill. egyéb ortopéd betegek számára, amely az ortopéd istállóban került külön kialakításra. A lovak számára készített felfüggesztő hálókat a svájci „Rettungsdienst” cég készítette, amely mind klinikai, mind pedig mentő funkciót is ellát olyan országokban, mint Svájc, ahol helikopterrel lehet csak kimenteni egy szorult helyzetbe került állatot. A svájci cég szakemberei külön képzést tartottak a Lógyógyászati Tanszék dolgozóinak annak érdekében, hogy a hálót optimálisan tudjuk majd kihasználni a beteg lovak gyógyítása érdekében. Ebben a hálóban akár 2–3 hónapig is tartható egy ló anélkül, hogy lefeküdne. A hálóban képes aludni, majd újra a lábaira állni. Magyarországon először van meg a lehetőség arra, hogy sok esetben néhány felállás után katasztrofális romtörés miatt elaltatásra kerülő alkarcson és egyéb csontrepedések megmenthetőek legyenek,

valamint igen sok ortopédiai beteg műtét utáni rehabilitációját biztosítani tudjuk.

5. *Hat új karám* (ld. 1. ábra hátterében) került kialakításra talajcserével és megfelelő vízelvezetéssel.

6. *Új, közös szaksegédi helyiséget* alakítottunk ki konyhával és a szükséges egyéb felszerelésekkel.

7. *Új klinikai gyakorló helyiség* készült el fűtéssel, projektorral, online kivetítési lehetőséggel, sötétítéssel, vízelvezetéssel, 20 db új lábbefogóval és új munkapadokkal, amely a különböző hallagatói gyakorlatok és továbbképzések kulturált lebonyolítását segíti elő.

8. *Új fedett széna- és szalmatároló helyiség* kialakítását indítottuk el. Egy éven belül meg van

minden remény arra, hogy elkészüljön a klinika saját széna- és szalmatárolója.

A felújítással az a fontos célunk valósult meg, ami a beérkező lóbetegség biztonságának nagymértékű javítása volt. Emellett a fentiekben felsorolt új lehetőségek hozzá tudnak járulni az ellátás színvonalának további javulásához. A környező országok (Szlovákia, Ausztria, Szerbia, Szlovénia, Románia) lovasai és lótartói részéről felmerülő, egyre növekvő nemzetközi igényeket is ki szeretnénk szolgálni. Minden remény megvan rá, hogy Kelet-Közép-Európa központi Ló klinikájává tudjuk továbbfejleszteni ezt a páratlan lehetőségekkel bíró intézményt. Komoly erővel dolgozunk rajta, hogy a közeljövőben MRI- és CT-vizsgálati lehetőségekkel kiegészülve minden felmerülő igényt ki tudjon szolgálni az ország egyedülálló szakmai gárdával bíró lógyógyászati klinikája.